

Elektroprivreda Crne Gore (EPCG) je u prošloj godini značajno manje uložila u kapitalne investicije i to za čak 11 miliona eura, dok je istovremeno povećala sumu novca koji je držala u bankama na 164,4 miliona eura, što je uvećanje od gotovo 36 miliona u odnosu na 2013. godinu, pokazuju najnoviji zvanični podaci koje je analizirao Istraživački centar MANS-a.

Prema podacima iz izvještaja o poslovanju i realizovanim investicijama u 2014. godini, EPCG je u razvoj distributivne mreže uložila čak 4,6 miliona eura manje od planiranog, a većina je usmjerena u dalju realizaciju projekta ugradnje takozvanih pametnih brojila, za šta je u prethodne tri godine ukupno potrošeno blizu 38 miliona eura. Važno je napomenuti da je za realizaciju ovog projekta EPCG obezbijedila inostrani kredit, što znači da ga otplaćuju potrošači kroz račune za struju, uprkos činjenici da EPCG posjeduje sopstveni novac koji bi mogao biti investiran.

Kada je u pitanju samo ulaganje u distributivnu mrežu, od čega zavisi kvalitet snabdijevanja strujom, u prošloj godini je investirano svega 1,5 miliona eura, pa ne treba da čude česti ispadi elektro mreže i nerijetke havarije. Koliko je loše stanje ove mreže potvrđuje ogromna stopa tehničkih gubitaka, koja je na kraju prošle godine iznosila čak 17,6 odsto.

Podsjećamo da je dokapitalizacija EPCG urađena pod izovorom modernizacije njene infrastrukture, te da se italijanski partner A2A ugovorom obavezao da će na kraju 2014. godine ona biti smanjena na oko 11 odsto. Koliko je EPCG ulagala u smanjenje stope tehničkih gubitaka najbolje ilustruje podatak da je ova stopa 2010. godine iznosila 19,9 odsto, a da je te godine EPCG na računima privatnih banaka držala čak 99 miliona eura koji su mogli biti investirani u smanjenje gubitaka.

Kada su u pitanju ulaganja u održavanje i modernizaciju elektrana, EPCG je prikazala da je od planiranih 8,8 miliona eura, uložila gotovo duplo manje, odnosno 4,7 miliona eura. Od toga je u hidrocentrale Perućica i Piva umjesto 5,5 miliona eura investirala 2,5 miliona, a u Termoelektranu Pljevlja dva miliona, što je milion manje od planiranog za prošlu godinu. Sa druge strane, umjesto ulaganja u modernizaciju kompanije, EPCG je nastavila da gomila novac u bankama, pa je na kraju prošle godine imala 164,4 miliona eura, od čega su kratkoročni plasmani (novac koji se drži oročen u bankama sa rokom dospjeća od tri mjeseca do godinu) uvećani sa 101 milion iz 2013. godine na 127 miliona u 2014. godini. Politiku držanja novca u privatnim bankama EPCG je uvela 2009. godine kada je strateški partner A2A dokapitalizovao kompaniju sa ciljem da novac uloži u obnovu distributivne mreže. Međutim, većina novca je odmah „upumpana“ u Prvu banku kako bi se održala njena likvidnost i na taj način banka premijerovog brata spasila od prijetećeg bankrota.

Tako je 2009. godine EPCG u bankama držala 95,5 miliona eura, od čega u Prvoj banci 84,4

miliona, da bi do kraja prošle godine došla do iznosa od 164,4 miliona, od čega je ponovo najviše unijeto u Prvu banku, i to 45,7 miliona eura. Sve do 2013. godine državna energetska kompanija je ogromnu većinu novca držala u Prvoj banci, ali je u poslednje dvije godine novac preusmjerila i u druge privatne banke.

Istraživački centar MANS-a je ranije objavio seriju tekstova koji pokazuju kako je EPCG, novac koji je držala u Prvoj banci, prebacivala sa kratkoročnih plasmana, koji donose veću kamatu, na gotovinu za koju je dobijala nižu kamatu, te da je ulagala u nju mimo zdrave ekonomske logike, odnosno u vrijeme izuzetno lošeg poslovanja banke.

I dok je gomilala novac u bankama, EPCG nije plaćala poreze i doprinose, zbog čega je prošle godine država prebila dug od 45 miliona eura po tom osnovu na račun povećanja svog akcionarskog udjela u kompaniji. Taj novac je trebalo da predstavlja čist prihod budžeta Crne Gore.

Umjesto ulaganja u poboljšanje kvaliteta postojeće mreže i njeno dovođenje na optimalni nivo koji bi mogao da podrži investicije u nove energetske izvore, crnogorska Vlada najavljuje da bi novac koji EPCG drži u bankama mogao biti iskorišćen kao početni ulog za gradnju Drugog bloka Termoelektrane u Pljevljima.

izvor: mans.co.me